

Protokoll fra møte i Hovedkomiteen i VKM torsdag 17 februar 2005 kl 0930-1530

Fra Hovedkomiteen:

Åshild Krogdahl (møteleder), Bjørn Næss, Hilde Kruse, Erik Dybing, Ingolf Nes, Jan Alexander (som seg selv og som stedfortreder for Janneche Utne Skåre), Anne-Katrine Lundebye Haldorsen, Martinus Løvik, Leif Sundheim, Lene Frost Andersen, Judith Narvhus, Øyvind Lie, Tore Håstein (stedfortreder for Wenche Farstad)

Forfall

Janneche Utne Skåre, Wenche Farstad, Georg Kapperud

Fra sekretariatet til VKM:

Kirstin Færden, Elin Thingnæs, Ingrid Slaatto Næss, Knut Albert Solem, Marie Louise Wiborg, Tor Øystein Fotland og Beate Furuto Folgerø (ref.)

Forkortelser benyttet i protokollen:

FG	Faggruppe
FG1:	Faggruppen for Hygiene og smittestoffer
FG2:	Faggruppen for Plantehelse, plantevernmidler og rester av plantevernmidler
FG3:	Faggruppen for GMO
FG4:	Faggruppen for Tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk
FG5:	Faggruppen for Forurensninger, naturlige toksiner og medisinrester i matkjeden
FG6:	Faggruppen for Fôr til terrestriske og akvatiske dyr
FG7:	Faggruppen for Ernæring (human), dietetiske produkter, ny mat og allergi
FG8:	Faggruppen for Dyrehelse og dyrevelferd (dyrevern)
HK	Hovedkomité
MT	Mattilsynet
VKM	Vitenskapskomiteen for mattrygghet

Sak 1/05 Konstituering av møtet (habilitet, oppfølgingssaker)

Det var ingen kommentarer til innkallingen. Ingen av medlemmene meldte seg inhabile til noen av sakene på dagsordenen.

En sak ble meldt inn under eventuelt – vurdering av økonomiske konsekvenser som del av risikovurderinger av planteskadegjørere.

Oppfølging av saker i forrige møte:

Sak 7. 231104 Utvikling av generelle eksponeringsmodellverktøy. Forslag til mandat for ad hoc gruppe ble lagt frem av FG6 og FG7. Faggruppene ble bedt om å finne representanter til gruppen.

Sak 9. 231104 Vitenskaplig publisering av risikovurderinger. Sekretariatet ble bedt om å følge opp punktet om å lage retningslinjer for medforfatterskap.

Sak 10. 231104 Kurs i risikoanalyse. Sekretariatet opplyste at invitasjon til kurs sendes ut til hele VKM om kort tid.

Sak 12. 231104 Godtgjøring for medlemmer av VKM. Saken ble utsatt ved forrige møte og tas ikke opp på dette møtet fordi sekretariatet venter på innspill fra mat-departementene. Sekretariatet informerte om at inntil videre gjelder at arbeid med mindre saker (inntil 20 timer) inngår som møteforberedelse, større saker anses som oppdrag til institusjonen. HK minte om at det er viktig at honorering av ad hoc medlemmer inkluderes i dette arbeidet.

Sak 2/05 Strategiplan for VKM 2005-06 og budsjett 2005

Åshild la frem sekretariatets forslag til de tre dokumentene: Strategiplan for komiteens virkeperiode, Mål for 2005 og orienterte om Budsjett for 2005 som allerede var sendt inn til HOD.

HK hadde en inngående diskusjon som resulterte i en strukturendring i utkastet til Strategiplan for perioden 2005-2006 og i Mål for VKM 2005.

Hovedmomenter fra diskusjonen:

- Det er viktig å vise et klart skille mellom de mål og strategier som gjelder for komité og de som gjelder sekretariat
- Hovedmål 3 i strategiplanen fjernes og momentene fordeles mellom hovedpunkt 1 og 2

Vedtak:

Budsjettet for 2005 tas til orientering

Et nytt utkast til Strategiplan og Mål utarbeides av sekretariatet i samarbeid med ledelsen i HK i henhold til innspill på møtet. Nye dokumenter sendes til høring på e-post i HK før ledelsen i HK beslutter endelige dokumenter.

Sak 3/05 Orientering om arbeidet i faggruppene

FG1: Har jobbet med risikovurdering av Triklosan (resistens), nå avsluttet. Blir involvert i FG3s behandling av spørsmål om antibiotikaresistens-gener. Det er nedsatt en ad hoc gruppe for å arbeide med spørsmålet om rabies i importerte hundevalper og kattunger. Faggruppen

har gjort en brainstorming på aktuelle temaer for selvinitiert risikovurdering. 3 temaer ble valgt ut og presentert for MT. Som en respons på presentasjonen, ga MT gruppen i oppdrag å utarbeide den vitenskaplige delen av en risikoprofil for de tre problemstillingene. FG3 har nedsatt 3 ad hoc grupper, en for hvert av disse tre temaene. Faggruppeleder uttrykte ønske om at HK tar stilling til prioritering av selvinitierte risikovurderinger for å unngå å komme i en situasjon der det kan stilles spørsmål om faggruppededlemmers habilitet i forhold til å foreslå temaer til selvinitiert risikovurdering inkl. bestilling av oppdrag.

FG2: Risikovurdering av import av poteter med mørk ringråte ble levert i desember, dette svaret avstedkom 4 nye spørsmål fra MT. Det første møtet for vurdering av nye plantevernmidler skal være i april.

FG3: Grappa har levert 8 risikovurderinger. Alle sakene er tilbakevendende saker og dermed rutinearbeid. FG har oppdatert en rapport om helseeffekter av GMO, denne ga ingen nye konklusjoner. 9 nye spørsmål har kommet inn siden nyttår. FG mottar tusenvis av sider med dokumentasjon og må vurdere sin arbeidsform. Gruppen er bedt om å vurdere EFSA's retningslinjer for risikovurdering av GMO i forhold til de norske retningslinjene.

FG4: Faggruppen har saker innenfor aroma, matemballasje og kosmetikk. Arbeider blant annet med en vurdering av furfural benyttet som aroma i næringsmidler og kosmetikk. Dette stoffet har vært behandlet i 2 av EUs vitenskaplige komiteer som har kommet til forskjellige konklusjoner. Det er vanskelig for FG å ta stilling til hvilken av konklusjonene som er best og den vil helst unngå å overprøve andre risikovurderingsorganer. FG ønsker derfor heller å gi en vurdering av hvilken risiko furfural i næringsmidler og kosmetikk kan tenkes å utgjøre for forbruker basert på norske eksponeringsdata. Denne saken belyser at det er gunstig for VKM at kosmetikk er innenfor mandatet, i motsetning til i EU hvor kosmetikk ligger i en egen vitenskapskomité under kommisjonen.

FG5: En risikovurdering av PBDE blir ferdig i mai. FG jobber også med kostholdsråd for Mjøsa, dioksin i kveite og PAH i blåskjell. En rekke vurderinger er nylig ferdigstilt, se listen over avsluttede saker.

FG6: FG har fått sin første sak, fôr til pelsdyr. En ad hoc gruppe er under oppnevning med representasjon fra FG8.

FG7: 11 produkter skal behandles av arbeidsgruppen for dietetiske produkter før konklusjon i faggruppen. Faggruppen har ferdigstilt saken om energidrikker. Mattilsynet har mottatt en klage på risikovurderingen og faggruppen skal behandle saken på neste møte. Faggruppen arbeider også med risikovurderinger av fytosteroler, omestret fett og jernberikning av kjeks.

FG8: Gruppen har hatt 5 møter hvorav et med studiebesøk på fiskeoppdrettsanlegg og -slakteri. 4 oppdrag fra MT er mottatt hvorav 3 er besvart, se listen over avsluttede saker.

Sak 4/05 Presentasjon av VIs databaser

Jorun Jarp ga en oversikt over databaser som administreres av VI.

Sak 5/05 Presentasjon av NIFESs databaser

Øyvind Lie ga en oversikt over databaser som administreres av NIFES.

Sak 6/05 Mal for risikovurderinger

Sekretariatet la frem forslag til generell mal for risikovurderinger fra VKM.

Medlemmer i HK ga følgende innspill til denne saken:

- I veiledningsteksten for konklusjonen må det stå at spørsmålene fra Mattilsynet skal besvares
- Under ”Takk til” skal ”enkeltmedlemmer av VKM” strykes.
- På engelsk skal overskriften være ”Conclusion” og ikke ”General conclusions”

Vedtak:

Sekretariatet innarbeider innspillene fra hovedkomiteen i de endelige malene.

Sak 7/05 Populariserte oppsummeringer av risikovurderinger

Sekretariatet la frem saken.

Medlemmer i HK ga følgende innspill til denne saken:

- Arbeidet med kortversjonen bør ikke begynne for tidlig slik at man må jobbe med dette flere ganger.
- Det er behov for å ha en kortversjon også på engelsk.

Vedtak:

Hovedkomiteen slutter seg til at man utarbeider en popularisert oppsummering av risikovurderingene på ½-1 side på norsk. Disse dokumentene er primært beregnet for publisering på VKMs internetsider. Disse dokumentene bør utarbeides parallelt med slutføringen av risikovurderingen, slik at man ikke trenger å bruke ekstra tid i etterkant for å kvalitetssikre det populariserte dokumentet.

Sak 8/05 Rutiner for behandling av saker i HK

Åshild la frem forslag til saksgang for saker som behandles i HK.

Medlemmer i HK ga følgende innspill til denne saken:

- En faggruppe som ønsker å være representert i en ad hoc gruppe eller på annen måte bidra til å utføre en oppgave, bør få muligheten til dette

Vedtak:

Prinsippene presentert i notat 05/013 blir retningsgivende for VKMs saksbehandling.

Sak 9/05 Klager på risikovurderinger

Åshild la frem saken.

Medlemmer i HK ga følgende innspill til denne saken:

- I setningen *...utføre gode, gjennomarbeidede risikovurderinger i henhold til internasjonalt anerkjente standarder.....* byttes ”standarder” ut med ”retningslinjer”.

Vedtak:

Prinsippene presentert i notat 05/014 blir retningsgivende for VKMs behandling av klager.

Sak 10/05 Rutiner for samhandling komité-sekretariat

Bjørn la frem saken.

Medlemmer av HK ga følgende innspill til denne saken:

- Hvis det er dissens om konklusjonen i en risikovurdering, bør det oppnevnes en kontaktperson for media fra hvert av de synene som er representert i konklusjonen.
- Det bør nevnes at enkeltmedlemmer skal hen vise til den kontaktperson for media som er oppnevnt i den enkelte sak.

Vedtak:

HK tar de fremlagte rutinene til etterretning.

Sak 11/05 informasjon på VKMs internettsider

Sekretariatet la frem saken. HK ble oppfordret til å komme med innspill til nettsidene.

Det ble opplyst at sekretariatet vil sende ut elektronisk mal for CV og nye skjemaer for habilitetserklæringer for 2005 med et eksempel som viser hvilke interesser som skal deklarerer.

Vedtak:

Hovedkomiteen slutter seg til at det legges ut kortfattede CVer og habilitetserklæringer for alle medlemmer f.o.m. 2005 på VKMs internettsider.

Sak 12/05 orientering fra sekretariatet

Det ble gitt en kort orientering om møte mellom sekretariatet og noen berørte parter (representanter for forbrukere og bransjer) 9. februar.

Sak 13/05 Risikovurderinger initiert av VKM

Åshild la frem saken.

Vedtak:

Faggruppelederne oppfordres til å ta ansvar for å finne områder der det er behov for å initiere risikovurderinger. Sakene meldes inn til sekretariatet som forbereder saken for HK. HK prioriterer mellom sakene og gir innspill til hvordan eventuelle ad hoc grupper skal settes sammen.

Sak 14/05 Eventuelt

Neste møte: avholdes i Bergen 24. mai. Medlemmene bes om å sette av hele dagen da møtet skal inkludere en omvisning på NIFES og avsluttes med middag. Sekretariatet sender ut anbefaling om hvilke fly man bør bestille billett på.

Risikovurdering av økonomiske konsekvenser. Et notat fra FG2 ble delt ut og møtedeltagerne leste gjennom dette. Flertallet i FG2 mener at vurderinger av økonomiske konsekvenser av planteskadegjørere ikke bør gjøres av VKM, fordi gruppene ikke har kompetanse til å gjøre slike vurderinger og det er vanskelig å ivareta et skille mellom vurdering og håndtering. Flertallet på møtet i faggruppen mener at MT bør innhente disse vurderingene fra andre miljøer. Økonomiske vurderinger kan også være aktuelle på andre fagområder (for

eksempel dyrehelse, GMO). Medlemmene i HK mener VKM skal holde seg til vurderinger av naturvitenskaplige forhold. Det ble opplyst fra sekretariatet at matdepartementene har fanget opp spørsmålet og diskuterer løsninger. HKs syn skal formidles til MT og mat-departementene, sekretariatet lager et dokument på basis av notatet fra faggruppe 2.